

Силабус навчальної дисципліни

Облік і звітність у комерційних банках

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

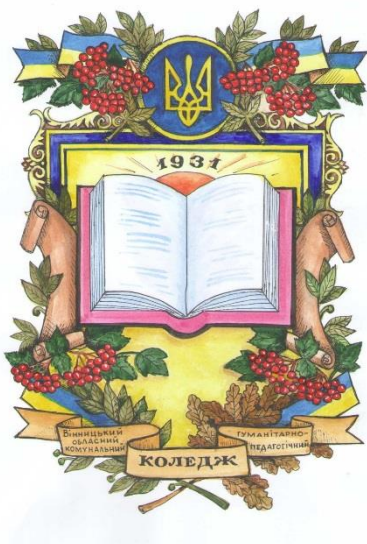
Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Кафедра фінансово-економічних дисциплін

Рік навчання: II, Семестр: III

Дні занять: за розкладом

Консультації: згідно графіка

Кількість кредитів: 3,0

Загальний обсяг годин -90 (аудиторних – 60, самостійна робота – 30)

Підсумковий контроль: екзамен

Мова викладання: українська

Викладач: кандидат педагогічних наук Буга Оксана Іванівна

Контактна інформація: bugaoksana690@gmail.com, 097-238-05-53

Опис дисципліни

Дисципліна «Облік і звітність у комерційних банках» є дисципліною **вибіркової** компоненти навчального плану, циклу **професійної підготовки**, яка спрямована на формування сучасної системи знань з теорії та практики бухгалтерського обліку в банках; оволодіння методами ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в установах банку; а також прийняття обґрунтованих рішень у валютній, кредитній та інвестиційних сферах діяльності. Навчальна дисципліна «Облік і звітність у комерційних банках» розглядає загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках, облік капіталу, касових операцій, розрахункових операцій, операцій з кредитування; облік депозитних операцій, операцій з цінними паперами, операцій в іноземній валюті, операцій з основними засобами, операцій з нематеріальними активами. Студенти отримують практичні навички користування правилами і прийомами облікового процесу в банківських установах; складання найбільш типових для банку бухгалтерських записів; складання первинних документів за банківськими операціями; аналізувати і інтерпретувати облікову інформацію про банківську діяльність; з ведення бухгалтерського обліку, використання Національних стандартів бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності, правил зберігання, знищення та дотримання правил вилучення документів.

Структура курсу

Години лек./пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/4	1. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках	знати зміст програми реформування бухгалтерського обліку в банках; систему бухгалтерського обліку в банках та її складові; організацію та забезпечення операційної діяльності в банках; первинні документи, реєстри синтетичного та аналітичного обліку; план	питання, практична робота

		рахунків і принципи його побудови; необхідність запровадження контрахунків та їх використання під час обліку операцій за принципами оцінки та обачності	
2/2	2. Облік капіталу банку	знати характеристику банківської системи України; процедуру державної реєстрації банку; облікову процедуру реєстрації банку та зміни до статутного капіталу; облік власних акцій, викуплених в акціонерів; облік інших складових капіталу банку	питання, практична робота
4/2	3. Облік касових операцій	знати характеристику касових операцій; облік і документообіг з операціями кас з приймання готівки; облік операцій з приймання і видачі готівки; та із використанням платіжних карток; правила зберігання і облік цінностей та документів у грошових сховищах і ревізії цінностей; інкасацію грошової виручки; синтетичний облік касових операцій	питання, практична робота
2/2	4. Облік розрахункових операцій	знати сутність і поняття поточного рахунку; види поточних рахунків; порядок відкриття банками рахунків клієнтів та використання коштів за ними; облік безготівкових розрахунків у банку; сутність і поняття безготівкових розрахунків; визначення платіжного доручення	питання, практична робота
2/2	5. Облік операцій з кредитування	знати класифікацію кредитних операцій та номенклатуру рахунків, призначених для їх обліку; бухгалтерський облік забезпечення кредитних операцій; облік погашення заборгованості за даними кредитами; облік окремих кредитних операцій; бухгалтерський облік факторингових операцій, операцій з урахуванням векселів, операцій з консорціумного кредитування; облік формування і використання резерву відшкодування можливих витрат за кредитними операціями; бухгалтерський облік операцій РЕПО; облік міжбанківських кредитних операцій	питання, практична робота
2/2	6. Облік депозитних операцій	знати відображення класифікаційних груп депозитних операцій у Плані рахунків; бухгалтерський облік залучених та розміщених вкладів (депозитів) на міжнародному ринку; бухгалтерський облік коштів, залучених за ощадними депозитними сертифікатами	питання, практична робота
4/4	7. Облік операцій з цінними паперами	знати класифікацію цінних паперів для їх оцінки та відображення їх в обліку; облік цінних паперів у торговому портфелі банку; облік цінних паперів у портфелі банку на їх продаж та до їх погашення; облік інвестицій в асоційовані та дочірні компанії; облік боргових цінних паперів власної емісії; методика обліку комісійних операцій із цінними паперами	питання, практична робота
2/2	8. Облік операцій в іноземній валюті	знати сутність валютних операцій; загальні вимоги до обліку операцій в іноземній валюті; облік обмінних операцій з іноземною валютою; особливості роботи з готівковою валютою та платіжними документами в іноземній валюті; облік операцій із чеками в іноземній валюті; бухгалтерський облік операцій з використанням платіжних карток; особливості обліку операцій з банківськими металами	питання, практична робота
2/2	9. Облік операцій з	знати документальне забезпечення обліку основних засобів; облік надходження, переоцінки та ремонту	питання, практична робота

	основними засобами	основних засобів; облік вибуття об'єктів основних засобів: ліквідація, реалізація, безоплатне передання; облік основних засобів, прийняття банком під заставу наданого кредиту; урахування зменшення корисності основних засобів і нематеріальних активів у бухгалтерському обліку	робота
2/2	10. Облік операцій з нематеріальними активами	знати критерії визначення нематеріальних активів у бухгалтерському обліку; облік нематеріальних активів; відображення в обліку інвентаризації нематеріальних активів; облік операцій з МШП	питання, практична робота
2/2	11. Облік операцій з лізингу	знати економічну сутність лізингу; облік операцій з фінансового лізингу; облік операцій з оперативного лізингу; систему продажу необоротного активу з укладанням угоди про його одержання продавцем у лізинг (оренду)	питання, практична робота
2/2	12. Облік доходів і витрат	знати класифікацію доходів і витрат банку, відображення класифікаційних груп у Плані рахунків бухгалтерського обліку в банках; облік доходів і витрат на основі базових принципів МСБО; правила обліку доходів (витрати); облік формування резервів під заборгованість за нарахованими доходами; порядок закриття рахунків доходів і витрат та визначення фінансових результатів діяльності банку; облік часткового або повного погашення боржником заборгованості за на рахованими доходами; податковий облік у банках	питання, практична робота

Список використаних джерел

Основна

1. Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках: навчальний посібник / Алексєєнко С.А. – К. : Аграрна освіта, 2014. – 418 с.
2. Кіндрацька Л.М. Фінансовий та управлінський облік у банках: підручник / Л.М. Кіндрацька. – К.: КНЕУ, 2008. – 816 с.
3. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ) [Текст] : підручник/ Н. Б. Литвин. – [2-ге вид., доп. і перероб.]. – К. : “Центр учбової літератури”, 2017. – 676 с.
4. Лобозинська С. М. Облік і аудит у банку: навч. посібник. / С. М. Лобозинська; [за ред. проф. С. К. Реверчука]. – К. : Знання, 2007.
5. Облік і аудит у банках: підручник / [А. М. Герасимович, Л. М. Кіндрацька, Т. В. Кривов'яз, та ін.] – [За заг. ред. проф. А.М. Герасимовича]. – К.: КНЕУ, 2004.
6. Медвідь Л. Г., Фостяк І. В. Облік у банках: Навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030509 “Облік і аудит” / Л. Г. Медвідь, І. В. Фостяк – Львів: Видавництво ПП “Магнолія 2006”, 2018. – 360 с.

Додаткова

7. Інструкція з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України: затверджено Постановою Правління Національного банку України від 20.12.2005 р. № 480 Редакція від 26.09.2014 р. : [Електронний ресурс]. – режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Інструкція з бухгалтерського обліку запасів матеріальних цінностей банків України: Постанова Правління НБУ від 10.12.2004 р., № 625 Редакція від 26.09.2014: [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
9. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України: Постанова Правління НБУ від 20.10.2004 р., № 495 Редакція від 05.03.2016 :[Електронний ресурс]. – режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.

10. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України: Постанова Правління НБУ від 21. 02 2018 р., № 14: [Електронний ресурс]. – режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.

11. Інструкція з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні: Постанова Правління НБУ від 31.03.2017 р., № 29: [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

12. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Правління НБУ від 21.01.2004 р. № 22 Редакція від 31.01.2019 : [Електронний ресурс]. – режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

13. Інструкція про ведення касових операцій банками в Україні: Постанова Правління НБУ від 25.09.2018 р., № 103: [Електронний ресурс]. – режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

14. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України: Постанова Правління НБУ від 11.09.2017 р., № 89 : [Електронний ресурс]. – режим доступ : <http://www.bank.gov.ua>.

15. Інструкція про міжбанківський переказ грошей в Україні в національній валюті: Постанова Правління НБУ від 16.08.2006 р., № 320 Редакція від 02.10.2018: [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

16. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валюті: Постанова Правління НБУ від 12.11.2003 р., № 492 Редакція від 31.01.2019: [Електронний ресурс]. – режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

17. Інструкція про порядок відображення в бухгалтерському обліку банками України поточних і відстрочених податкових активів та податкових зобов'язань: Постанова Правління НБУ від 17.03.2009 р., № 140: [Електронний ресурс]. – режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

18. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: затв. постановою Правління НБУ від 28.08.2001 р., № 368 Редакція від 27.02.2019: [Електронний ресурс]. – режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

19. Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України : Затв. постановою Правління НБУ від 24.10.2011 р., № 373 Редакція від 01.01.2019 : [Електронний ресурс]. – режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

20. Литвин Н.Б. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності комерційних банків: Навчальний посібник.- Тернопіль: Карт-Бланш, 2003.

21. Медвідь Л.Г. Внутрішній аудит банку та напрями його організації. / Л. Г. Медвідь, О. М. Чабанюк // Проблеми забезпечення стабільного розвитку національних банківських систем: теорія, практика та світовий досвід: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 13-14 січня 2012 року). – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії. 2012. – 288 с.

22. Медвідь Л.Г. Порядок проведення аудиту кредитних операцій комерційного банку / Л.Г. Медвідь // Матеріали конференції професорсько-викладацького складу і аспірантів академії за підсумками науково-дослідної роботи у 1996 р. – Львів, ЛКА, 1997.

23. Медвідь Л.Г. Роль внутрішнього аудиту в контексті Міжнародних стандартів контролю якості [Текст] / Л. Г. Медвідь, О. М. Чабанюк // Проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу і контролю в умовах світових інтеграційних процесів: збірник матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції. / [відповідальний за випуск: проф. Куцик П. О.] – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2012. – 196 с.

24. Медвідь Л. Г. Управлінська звітність комерційного банку: форми та зміст / Л. Г. Медвідь // Розвиток сучасної науки: Матеріали шостої міжнародної науково-практичної конференції. Т.2, Економіка. – Софія, ООД «Бял ГРАД БГ», 2010, с.45-47.

Інтернет-ресурси

1. Комп'ютерна правова бібліотека "Ліга" <http://www.liga.ua>
2. Нормативні акти України <http://www.nau.kiev.ua>
3. Законопроекти України <http://www.zakon.gov.ua>
4. Бухгалтерія <http://www.buhgalteria.com.ua>
5. Урядовий кур'єр <http://www.ukcc.com.ua>

6. Баланс <http://www.balance.dp.ua>
7. Вісник Податкової служби України <http://www.visnuk.com.ua>
8. Національний банк України <http://www.bank.gov.ua>
9. Верховна рада України <http://zakon.rada.gov.ua>.

Політика оцінювання

Робота на лекційних заняттях (присутність, ведення конспекту, участь в усному опитуванні) не оцінюється. Робота на практичних заняттях (усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, участь у навчальній дискусії, доповідь з презентацією) максимальна оцінка 5 балів. Модульна контрольна робота максимальна оцінка 10 балів. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 1 бал). Передача модульних контрольних робіт відбувається із дозволу декана факультету за наявності поважних причин.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані. Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (освітня платформа «Google Classroom»). За об'єктивних причин (наприклад, хвороба), навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем та деканом факультету.

У третьому семестрі передбачено два змістових модуля. За перший модуль студент може набрати максимально **40 балів**, за другий – **40 балів**, на заліку – **20 балів** (разом за семестр – **100 балів**). Мінімальний допускний бал – **35**.

Поточне тестування та самостійна робота														Залік
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	Мкр1	T7	T8	T9	T10	T11	T12	Мкр2	
5	5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	5	10	
40							40							20
100														

Оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	
D	65-74	задовільно
E	60-64	задовільно
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом